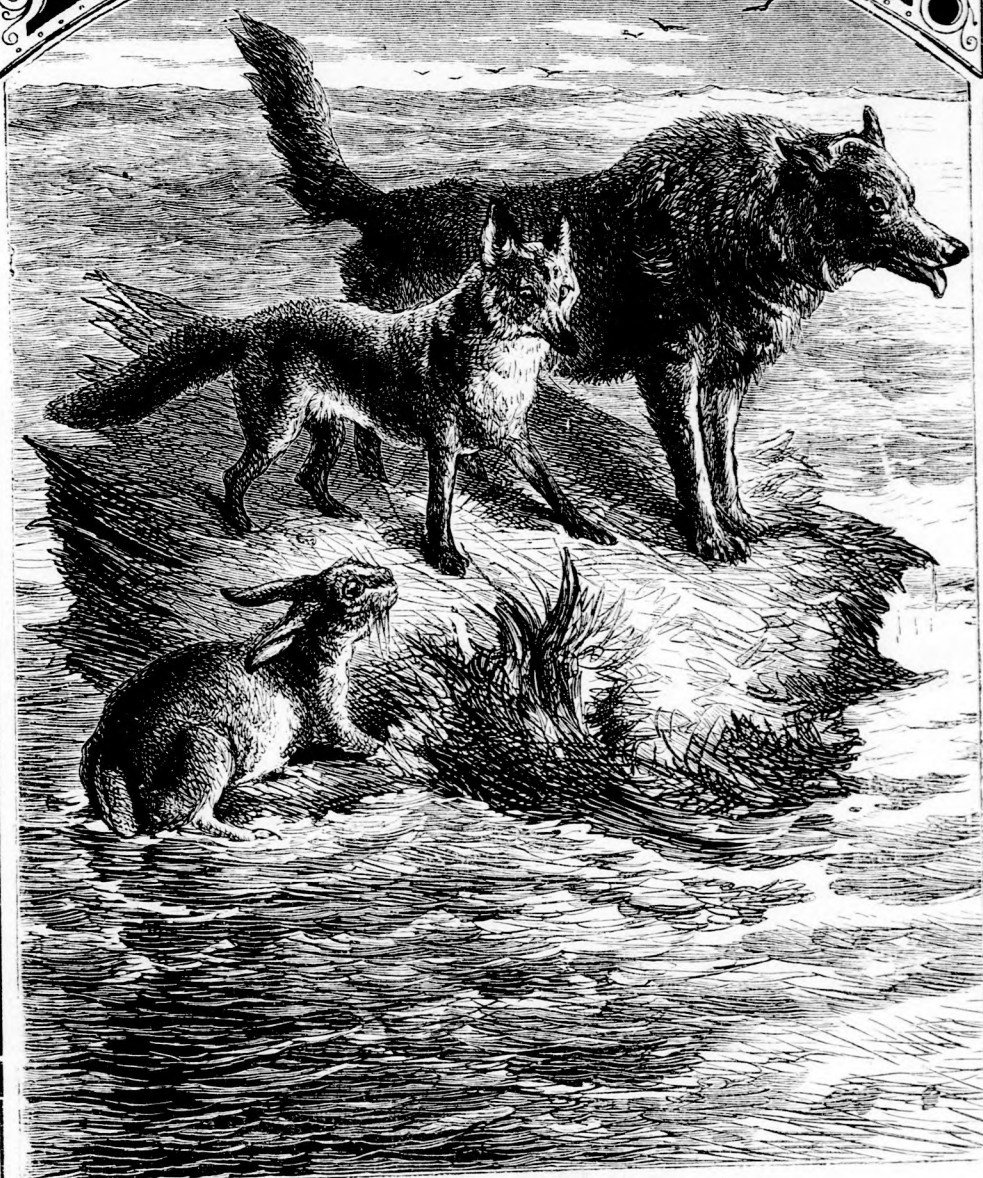

KISRAP

KÉNYTELEN MEGFÉRÉS. (Lásd a 362. lapon.)

XLIX. köt. 23. szám.

Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

1895. december 8-án

SIKOS UTAK.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

GYULA eszes fiúnak tartotta magát és csakugyan az is volt; de mikor a bácsi azt a határozott kérdést intézte hozzá, hogy az eltűnt és vissza került, de közben mássá változott forintos dolgában nincs-e valakire gyanuja: — no, ekkor Gyula olyan formát érzett, mint ha nem volna eléggé okos hozzá, hogy helyesen válaszoljon. Még pedig éppen azért volt oly nagyon megakadva, mert igenis tudott valamit, vagy ha nem tudta is biztosan, de gyanakodott.

Igen, de megmondja-e a bácsinak, kire gyanakszik és miért? Árulkodjék? Ez nagyon csúf dolog. És hát ha téved? Ha nem is úgy van, amint gyanítja? Akkor ártatlant keverne bajba.

Erősen küzdött magával, szinte bele sápadt. De végre is elszánta magát.

— Kedves bácsi, nem tudok semmi bizonyosat erről a dologról, tehát nem is szólhatok.

Az ezredes komoly tekintettel mérte végig.

— Rosszul teszed, fiam, ha nem mondd meg, amit tudsz. Hogy bizonyosat nem tudsz, azt már előre is föltettem rólad, mert hiszen ha bizonyosat tudnál és még sem szólnál, akkor magad is hibás volnál. De azt már látom, hogy igenis gyanakszol valakire.

— Nem mondtam, hogy gyanakszom bárkire is.

— Nem mondtad, de jól látom. És azt is tudom, hogy azért nem szólsz, mert nem

akarsz árulkodni. Ez nagyon szép és nem es gondolkozás, de most nem helyes, mert hozzám teljes bizalommal szólhatsz. És meglehet, hogy ha idején nyomra jutok, nagyobb bajt háritok el.

E szavak azonban nem győzték meg Gyulát. Nem tudta magát rászánni, hogy gyanuját ki is mondja.

— Kedves bácsi, igazán nem mondhatok egyebet, mint hogy én ártatlan vagyok ebben a dologban és amint nem szeretném, ha engemet gyanusítanának, úgy én sem akarok gyanusítani mást.

— Jól van, fiam. Akkor hát nincs több beszélni valónk.

Gyula távozott s az ezredes félig boszusan félig mégis elégedetten nézett utána.

— Derék gyerek . . . nem fog soha könnyelműen bajt okozni másoknak. De most mégis szólhatott volna . . . bizonyosra veszem, hogy valakire gyanakszik. Miképp derítsem ki? A forintos a Saroltáé . . . de az lehetetlen, hogy ő volna a bűnös . . . Irma sürgette nagyon, hogy keressük újra, de ő sem lehet a bűnös . . . hogyan került volna a Sarolta pénze ő hozzá? . . . Gyula találta meg . . . no, a felől bizonyos vagyok, hogy csak véletlenül talált rá, semmi része sincs benne . . . És mégis, a gyerekek keze benne van valamiképp a dologban. De hogy derítsem ki? Nem szeretném igazságtalanul vádolni bár melyiket is . . . Igazán meg vagyok akadva.

Mialatt az ezredes így töprenkedett, mások is meg voltak akadva. Sarolta esdálkozott atyja szeszélyén, hogy a jutalmat nem adta oda Irmának; de különben nem erre gondolt főképen, hanem a maga dolgára. Az este óta jól megfontolta Gyulának szavait és úgy találta, hogy csakugyan

jobb lesz, ha Gyula megy Katiczához a zálog kiváltására; tehát először is vissza kell venni Irmától a forintost.

Csak hogy nem jutott hozzá. Amint atyja szobájából kiléptek, Irma gyorsan előre rohan s mire Sarolta és Böske is szobájokba értek, Irmát már nem találták ott.

Nem tulságosan aggódva ugyan, de mégis nyugtalanul sietett Irma ki a házból. Hogy a bácsi azt a forintost oly hirtelen elkomolyodva zsebre dugta, az meghökkentette kissé Irmát, de nem törte meg bizakodását, hogy itt már rendben van a dolga.

— Nincs ott semmi baj . . . a bácsi talán csak arra gondolt, hogy nem egészen illő, ha engemet pénzzel jutalmaz . . . Egyéb nem lehet . . . az rendben van . . . egészen rendben . . . Mért is ne volna? Senki sem gyaníthatja, hogy én tettem oda.

A másik dolgát azonban sehogyssem találta rendben ő maga sem.

— Kár, hogy a bácsi ide nem adta azt a forintost . . . elvihettem volna annak a haszontalan Katiczának . . . Sarolta persze azt hiszi, hogy amit Katicza számára adott, nálam van, oda is adtam. Ha valamiképp találkoznak, Katicza elárul, hogy nem adtam neki. Beszélnem köll vele . . . majd későbbre biztatom, talállok valami kifogást és ráijesztek, hogy ne ügyelegjen itt a kastély körül. Ezt a néhány filléremet is neki adom, csak hallgasson.

Most már csak azt óhajtotta, hogy mentül előbb találkozzék Katiczával, kivált mert csikorgó hideg volt s Irma, nagy sietségében, nem is öltözött fel kellőképen. Pedig amugy is fájt már a feje, a torka; nagyon érezte, hogy nem jó itt ácsorognia. De

azért csak ott maradt a nagy kert hátsó ajtajánál, lesve, hogy Katicza nem tűnik-e elő valamerről? Egyszerre aztán, igen fanyar meglepetésére, a kertből, az alacsony kerítésen át, Gyula szólította meg:

— Hát te kire vársz itt?

Gyula nem egészen véletlenül került oda. Mikor kijött az ezredes szobájából, hamarjában alig tudta, mibe fogjon. Ha végig gondolt mindenben, amit három nap óta hallott, látott és hozzá vette, amit most a bácsi mondott, szinte bizonyosnak hitte, hogy Irmának valamiképp része van abban a rejtélyes történetben. De Sarolta is okvetetlenül bele van keveredve.

— Nagyon sajnálnám azt a kedves Sárrikát . . . Nem elég már az a kellemetlen dolga Katiczával . . . azon is segíteni köllene . . . de most először ezt a fontosabbat szeretném bizonyosan tudni . . . Azt nem hiszem, hogy Sárrika valami csuf tettet tudott volna elkövetni . . . de tegnap nagyon sokat suttogtak Irmával . . . s ez az Irma nem tetszik nekem . . . Beszélni fogok vele.

A kertésztől hamar megtudta, merre sétált Irma. Rá is talált mihamar, Irmának éppen nem nagy örömére. Kérdésére, hogy kít vár, Irma indulatosan felelé:

— Ki mondta, hogy várok valakit? És ha várnék is, mi közöd hozzá? Mit leskelődöl utánam, mit kémkedel? (Lásd a képet a 361. lapon.)

Gyula komolyan, majdnem szomoruan tekintett rá. Aztán nyugodtan mondá:

— Máskor talán megharagudtam volna az ilyen sértő szóért. De hát . . . félig-meddig igazad van. Nem leskelődöm ugyan, nem kémkedem, hanem csakugyan keres-

telek, mert beszédem van veled, még pedig a saját érdekedben.

— Ó, ó! De nagyon fontos képet csinálsz! Csak hogy én nem tudok semmit, amiben a te kegyes segítségére szorulnék.

— Annál jobb. Magam is szeretni fogom, ha tévedek; de félek, hogy mégis csak jó lesz megtudnod, amit mondani akarok.

— No, hát csak mondd szaporán, mert most már fájni kezdek . . . megyek a szobába.

— Mehetünk együtt . . . utközben is elmondhatom. Legelőször is kérdezek valamit, még pedig azt, hogy tudnál-e számolni róla, mit csináltál az éjjel, mikor már mindenki aludt, azaz mikor te azt hitted, hogy mindenki alszik?

Irma megdöbbsent. Rögtön elmúlt a kedve, hogy gunyos hetykeséggel válaszoljon. De nem olyan fában ringatták, hogy könnyen meghátráljon; azért tehát jó kedvet színlelve, mondá:

— Mulatságos kérdés, hahaha! Mit csináltam? Hát én is aludtam.

Gyula komolyan rázta a fejét.

— Nem, Irma, nem aludtál. Én sem aludtam. Én tanulni valót is hoztam ide és esténként, mikor már minden elcsöndesül, sokáig fenn vagyok. Tegnap is fenn voltam. Egyszerre csak neszt hallok a folyosón, a virág-tartó felborult, aztán futó lépések zaja hallatszott. Kinéztem az ajtón, hogy megtudjam, mi történik. Nos: a holdvilágnál egészen jól rád ismertem. És hogy miért és hol jártál, azt is tudom most reggel óta, mióta a bácsi asztalán az a szerencsétlen forintos elő került.

Irma halott-halavány lett s egész testében reszketett. Nem tudta, mit mondjon, inkább csak hebegett.

— Mit tudhatnál? . . . Az a dolog . . . az már rendben van . . . a bácsi vissza kapta a pénzét . . . igen, az már teljesen rendben van. Minek beszélsz nekem róla?

Ha eddig csak gyanakodott, most már teljesen bizonyos volt Gyula a felől, hogy Irma az a rejtélyes tolvaj, aki vissza csempészte a forintost. De látta Irma nagy rémületét is és igazán megsajnálta.

— Miért beszélek neked róla? Azért, mert csalódásban élsz. Az a dolog nincs rendben, sőt most még rosszabbul áll, mint állt eddig.

— Az nem lehet . . . a bácsi vissza kapta a forintosát.

— Épp itt van az öreg hiba. Emlékszel, ugy-e, hogy a bácsi eleinte neked akarta adni a megkerült pénzt, de aztán hirtelen zsebre dugta és nagyon elkomolyodott? Tudod-e, miért?

— Nem tudhatom.

— Azért, mert a bácsi rá ismert, hogy ez nem ugyanaz a pénz-darab, amely eltűnt. Most tehát már bizonyos felőle, hogy valaki csakugyan ellopta azt a forintost, de a vizsgálatból való félelmében egy másikat esusztatott oda, még pedig olyan pénzdarábot, amely a Saroltáé volt; mert erre is ráismert. A bácsi most fogja még csak fürkészni a dolgot. Megértetted, ugy-e?

Irma majd eldőlt ijedtében.

— I . . . igen . . . értem! hebegte halkán.

— No lásd! Előttem már hiába titkolózol. És most azt mondom: amint beérünk a házba, menj egyenest a bácsihoz és mondj el őszintén mindent. A bácsi jó ember.

— Nem, nem, azt nem tehetem! Inkább világgá bujdosom! kiáltá Irma kétségbeesetten. És te . . . te Gyula . . . nem

lehetsz olyan silány árukkodó, hogy besugd
a bácsinak . . . ugy-é, ugy-é, nem fogsz
árukkodni?

— Árukkodni nem fogok. De ha most
már biztosan tudom a dolgot, bajos lesz
hogy hallgatásommal részessé tegyem ma-

— MIT LESKELŐDÖL UTÁNAM? (Lásd a 359. lapon.)

gamat a hibában. Ha a bácsi újra kér-
dez . . .

— Csak most mindjárt ne szólj . . .

csak most ne! rimánkodott Irma. Majd
gondolkozom . . . talán majd elszánom
magamat . . . majd szólok neked.

— Jól van, hát egyelőre nem tudok semmit. Ma ugyanis az a kirándulás van tervben, a bácsi velünk jön a városba, nem fog ezzel a dologgal foglalkozhatni. De holnap nem állok jót semmiről.

Ezzel sarkon fordult és más irányba sétált, Irma pedig sápadtan, remegve tért a házba s szobájába érve, szinte kábultan dőlt egy karos székbe.

— Mit tegyek!?! Mit tegyek!?!
(Folytatása következik.)

A MÉRLEG LAPJÁN.

*ÉDES mamám, négy fillérkét adj nekünk,
Ide közel a szomszédba elmegyünk.
Ott egy mérleg van kitéve,
Annak dobjuk a begyébe.
Óra-lapján megbillen a mutató —
Mennyit nyomunk: én meg a kutyam Dodó,
Ily módon megtudható.*

*Már itt vagyunk! Lépjünk a lapjára hát —
A szájába csuszassuk a két krajczárt!
A mutató szökken, remeg . . .
Valj' melyik számon pihen meg?
Kettőnk súlya éppen huszonöt kiló . . .
Fontos személy lettél hű kutyam Dodó —
Büszke lehetsz, kis bohó!*

KÉNYTELEN MEGFERÉS.

(Képpel a czimlapon.)

AKIK jó barátok, azok sokan jól megférnek kis helyen, míg az ellenségek tágos térségen sem maradhatnak egymástól békességben. De fordul ám néha úgy is, hogy nagyon szűk a világ s gonosz ellenség is békességben marad a gyöngye szomszéd közelében.

Szegény kis Tapsifüles, ha máskor ilyen közelre jut a ravasz róka-komához, bizony már rég kifordult volna a bundácskájából. A torkos, mindig éhes ordas pedig nem csak a nyulacskaival, hanem még róka-komáival is rég elbánt volna; most azonban csöpp étvágya sincs, hanem szepeg, hogy utól ne érje a halálos veszedelem. Szepeg róka koma is, szepeg Tapsifüles is, és így csupa merő ijedtségből békességben megvannak egymás mellett egy kis petrencze tetején, mely a nagy árvizben lassan uszik odább s egyikök sem tudja, hova viszi őket.

Igen viszi, ameddig viszi. De hát ha egyszerre csak szétmállik s bele esnek a vízbe? Jobbra-balra, elől-hátul tengernyi víz végtelensége . . . ki nem bírnak uszni, oda vesznek. Nem csoda, ha sem a farkas, sem a róka nem gondol lakomázásra.

Nagy, sik réten ógyelegtek mind a hárman, mikor a folyó vize hirtelen kiöntött és ellepte a rétet. A nyulacska volt legfürgébb s felszökkent egy kis petrencze bubjára. Nem sokára nagy ijedezve fölkapaszzkodott a róka, utána pedig a farkas. Még jóformán nem is tudták, hányadán vannak, már fölemelte a víz a petrenczét és vitte mindenestül odább. Szegény Tapsifüles ugyancsak hűledezett, mikor új menekülő társait megpillantotta; mind inkább nem

tudta, mi a bajosabb: ha vízbe ful, vagy ha megeszik.

— Már csak maradok. A vízbe okvetetlen bele fulnék. Ha maradok, akkor sem érhet nagyobb baj, mint hogy elpusztulok.

Telhat maradt. Róka koma nagyon kancsal szemmel nézte, de nem bántotta.

— Ha megtámadom, ijedtében a vízbe ugrik s még utána találok pottyanni, magam is oda veszek. Inkább nem bántom.

Eppen így okoskodott a farkas is. De mind a kettő még azt is hozzá gondolta:

— Majd ha kivet a víz valahol a partra, akkor mindjárt csapok lakomát.

Csak hogy a nyulacsának is volt esze és előre kiszámította, mit köll tennie. Nagy sokára csakugyan közel jutottak a parthoz. Még jó pár lépésnyire voltak, de Tapsifüles, mint jeles ugró, hirtelen fölpattant s egy nagy szökkenéssel künn termett a száraz földön.

— Ha még tovább utaztok, szerencsés utat kívánok! mondá vigan és a következő pillanatban már eltiünt.

A farkas is, a róka is boszusan utána ugrottak, de a vízbe pottyantak s csak nagy bajjal birtak kivergődni a szárazra. A nyulacska addig már messze járt.

— Sebajno! vigasztalta róka koma a farkast. Legalább mi is voltunk egyszer nagylelkűek — mikor kénytelenek voltunk vele.

FARKINCZÁS KIRANDULÁSA.

(Képekkel a 364. lapon.)

AGY tisztesség érte a szerény Farkinczás hajlékát, irigyelték még a harmadik határban is a mezei egér-atyafiak. Hogy ne? — mikor olyan uri vendége van. Czinczifinczi ur a városban lakik, ott is az alispán házában. Ott van ám teli kamara, pince, padlás! Hát az ilyen uri egér nem is áll szóba akár kivel.

No de Farkinczás nem panaszkodhatott. Czinczifinczi ur nagyon nyájas volt

hozzá. Igaz, hogy úgy szegről-végről rokonságot is tartottak. Este barátságosan elpipázgattak (1) és Czinczifinczi csoda-dolgokat beszélt a bőségről és uri módról, amelyben él. Bucsuzáskor pedig így szólt:

— Igazán sajnállak, kedves sógor, hogy ti olyan szegényesen éltek itt ezen a pusztá mezőn. Tudod mit? Költözzél be a familiáddal hozzánk, a városba. Majd szoritunk egy kis helyet a számotokra ott az alispán házában.

Nagyon megörültek Farkinczás és a felesége. Hát még a gyerekek! Akár rögtön indultak volna.

— Most még csak maradjatok nyugton, mondá Farkinczás. Előbb magam megyek oda és szétnézek, kiválasztom a kvártélyt. Azután majd eljövök érettetek.

Másnap reggel vállára vetette elemóziás tarisznyát és utra kelt. Kissé aggodott ugyan, mert még soha sem járt messzebb a szomszéd határnál; meg is örült, mikor sün komával találkozott, aki hatalmas tüskés páncéljában bátran és vigan ballagott ugyan-abbaz az irányban.

— Szintén a városba? (2) Akkor hát együtt mehetünk. Legalább diskurálunk a hosszú uton, mondá a sün.

— Persze, persze, kapott rajta Farkinczás. És ketten jobban megbirkózatunk holmi ellenséggel.

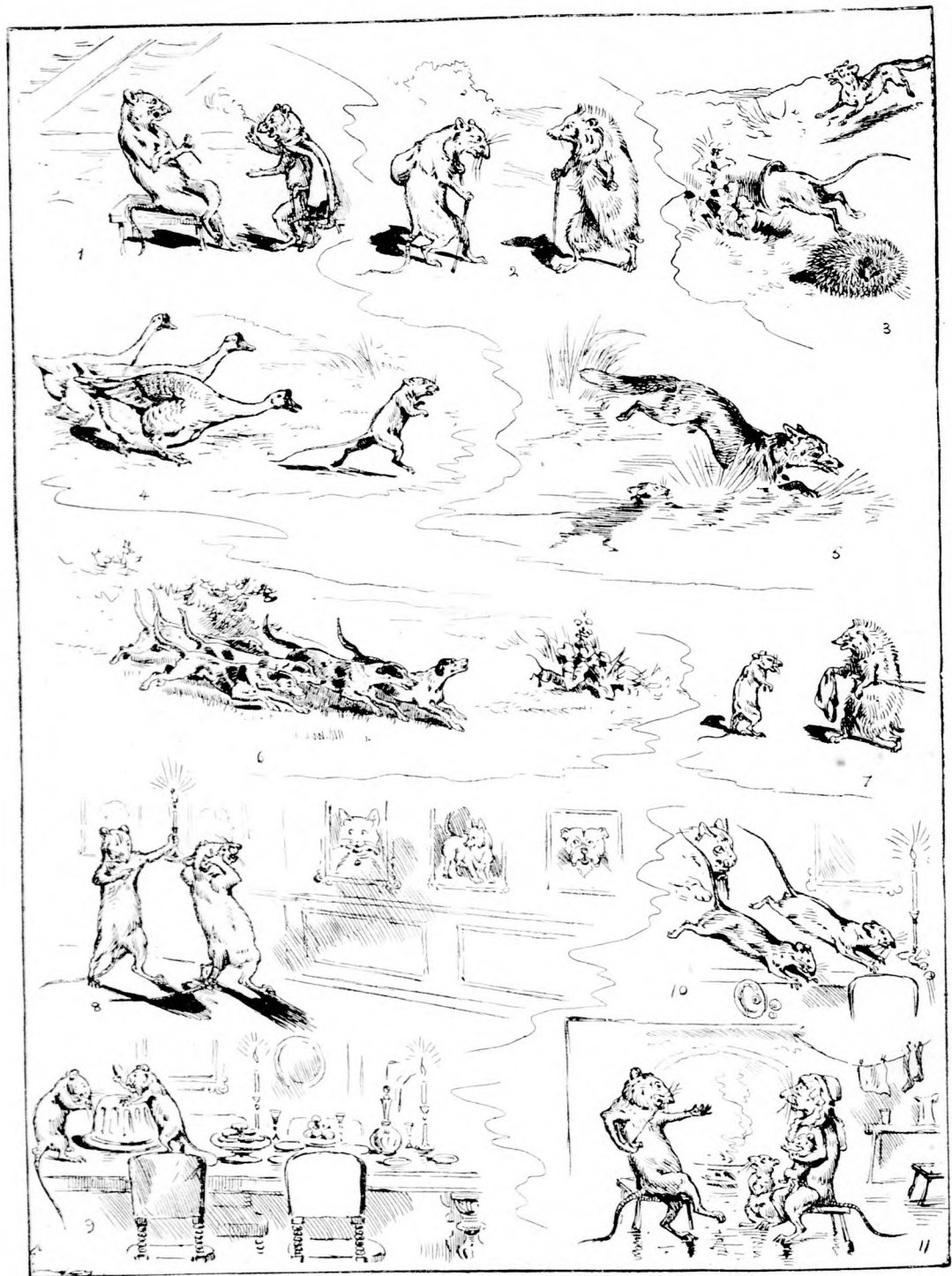
— Ne félj semmitől, amig engem látsz, hetvenkedett sün koma.

De még nem mentek sokáig, mikor hanyatt-homlok futva jött szembe a róka, látóhatólag nagyon megijedve.

— Miért futsz? Mi a baj? kérdé a sün.

— Jaj, halálos veszedelem! Ki merre lát, meneküljön!

(Folytatása a 366. lapon.)

FARKINCZÁS KIRÁNDULÁSA. (Lásd a 363. lapon.)

DECZEMBER.

Én a Deczember vagyok,
Rám minden szem fölra-
gyog;
Engem mindenki szeret,
Legfőképp a jó gyerek.
Én hozom a Mikulást,
Aztán a vég eszuskálást,
Fagyot, havat, zuzmárdt,
Játéku a hólabdát;
Végül pedig, ami fő,
Ami oly sziederítő:
A Karácsony ünnepét,
Óreg, ifju örömet,
Angyalfiát bővibe,
Palyka-süllet hegyibe.
Én vagyok az ézáró
S minden jó, ha vége jó.

(Folytatás a 363. laphoz.)

A vitéz sün nem futott, hanem össze-göngyölödött, kimeresztve hegyes tüskéit.

— Nyuljon hozzám, aki mer!

— Jaj, jaj! Hát én mit csináljak? ijedezett Farkinczás. Védj meg, vitéz sün koma!

De a sün még az orra hegyét sem dugta ki. Farkinczás tehát körül nézett, hova bujjon. Egy bedőlt kutnak a csöve hevert ott abba osont be. (3) De ugyancsak megjárta, mert oda benn sziszegő kigyó fogadta. Jó szerencse, hogy idején észre vette s visszafelé mászva, keservesen ugyan, de kimenekült a veszedelmes helyről. Futott odább, maga sem tudta, hova. Egyszerre csak ijedten gágogó liba-sereggel találkozott.

— Csak a vízbe! Csak a vízbe! Mert különben eltaposnak, agyon marnak! Csak a vízbe, csak a vízbe, akinek kedves az élete!

Most még nagyobb ijedt Farkinczás és futott ő is, amerre a libák. (4) Közel volt a patak s éppen amint oda értek, a megriadt róka is oda futott.

— Itt átuszom, így elvesztik nyomomat.

A libák már messze benn uszkáltak, a róka nagy ugrással szintén bent termett a vízben s Farkinczás azt hitte, ő sem tehet egyebet, hát utánuk ugrott. De mikor már a vízben volt, bezzeg megbánta. (5)

— Jaj, jaj! Végem van! Mindjárt megfulok!

Biz az alig ha meg nem esik vele, ha szerencséjére a róka ugrásától hullámozó víz vissza nem sodorja a part felé, úgy, hogy kivergődhett a szárazra.

— Csakhogy itt vagyok! Csupa ijedtségből majd vízbe fojtottam magamat. És még csak azt sem tudom, mitől ijedtem meg.

Alig mondta ezt, nagy csaholás hallatszott s egész falka kopó jött rohanva feléje. (6)

— Jaj, már megint veszedelem! Jaj, ha megragadnak!

Menekült, de most már ügyesebben egy nagy kapu alá. A kopó-falka, mely a rókát üzte, persze nem törődött vele s csakhamar messzire elrohant; Farkinczás azonban csak akkor mert elő bujni, mikor ismerős hang hívta:

— No, Farkinczás koma, menjünk odább, még nagy ut van előttünk.

— Te vagy, sün koma? No, szépen megvédelmeztél!

— Ha ott maradsz közelemben, semmi bajod sem esik. Így is megmentettem a tarisznyádat. (7)

— Az ám, ni! Ijedtemben elvesztettem.

Odább mentek-mendégéltek. Végre eljutottak a városhoz. Itt a sün kertbe kvártélyozta be magát, Farkinczás pedig rövid keresés után oda talált Czinczifinzi urhoz. Nagyon szívesen fogadták és mindjárt jól tartották finom ozsommával. Czinczifinzi ur pedig így szólt:

— Majd ha beesteledik, bejárjuk a szobákat, ellátogatunk az ebédlőbe is. Tudom, nem vágyódsz többé vissza abba a nyomoruságos mezei hajlékomba.

Bámult is Farkinczás, amint este körül sétáltak. Az egyik szobában ugyancsak meg is ijedt, mert a falról veszedelmes cicza, kutya nézett rájuk. (8)

— Ne félj semmit, az csak festve van.

— És igaziak nem járnak-kelnek itt? Mert nálunk a mezőn nincsenek ugyan, de hallottam, hogy ezek gonosz ellenségeink.

— Ne gondolj vele. Most az ebédlőbe térünk. Még nem szedték le az asztalt,

pihennek az inasok, most hát vacsorálhatunk. Csak láss hozzá!

Fölmásztak az asztalra s belefogtak a tortába. (9)

— Ilyesmiben eddig úgy se koptattad a fogad? szólt Czinczifinczi büszkén. Lám, mi így élünk itt.

— Nagyszerű, nagyszerű! lelkesült Farkinczás.

Még azonban ki sem mondta a szót, mikor valami halk, igen halk nesz hallatszott s Czinczifinczi fölkiáltott:

— Jaj, a macska! Fussunk!

Futottak életre-halálra. (10) Farkinczás szerencsésen el is jutott a pohárszék alá, ahová a macska nem fért be. Sokáig lappangott egy helyben nagy remegve és szepegve. Mi lett Czinczifincziből, nem tudta, mert hiába várta hajnalig; ekkor pedig óvatosan, ügyesen kiszökött a veszedelmes helyről, nyakába vette a tarisznyáját és meg sem állt, míg haza nem ért szerény hajlékába.

— No's, apjukom, rendben van a kvartély, indulhatunk? kérdezte a felesége.

— Szót se róla! Örüljete, hogy újra láttok.

Megpihent, aztán rágyújtott a pipájára és most már nyugodt kényelemben és bátorságban tudván magát, elmesélte kalandjait. (11) Szörnyűködött egérmama s a két kicsi, végül pedig helyeslőleg bólintottak, mikor Farkinczás apó így szólt:

— Egy szó, mint száz: itt maradunk. Jobb a sovány falat békés nyugalommal, mint a kövér bőség örök remegéssel.

JON A MIKULÁS!

JAJ, szerelmes kis babám,
Aranyos szép gyerekim!
Viczáim és Katiczáim,
Drága játék-szereim! —
Itt a nagy ház-kutatás,
Jön a, jön a Mikulás!

Hát hadd jöjjön! Hát azután?
Előle mi nem futunk!
Ha puttony is van a hátán,
Be abba mi nem jutunk.
Panasz reánk nem lehet —
Mikulás bátran jöhet!

LINKA VÖRÖS LOBOGÓJA.

— Beszélyke. —

(Képpel a 369. lapon.)

— EDDIG még csak megvoltál itt úgy a hogy, kedves leányom, de most aztán nehéz hetek és hónapok következnek.

— Miért, anyácskám?

— Mert jön a tél, az pedig csöppet sem mulatságos itt, ezek közt a vad szikla-hegyek közt. Eddig örömed telhetett benne, ha dolgoz végeztével elbolyongtál a tájon; de már ennek is vége szakad. Olyan borus, homályos, hogy alkalmasint már éjjelre havat kapunk. És ha egyszer bele kezd, vége-hossza nincs késő tavaszig.

— Akkor . . . akkor hát majd itt üldögélünk a szobában, anyácskám. Majd olvasgatok.

— És nem fogod sajnálni, hogy haza jöttél? Nem fogsz arra gondolni, milyen jó dolgod volt tavaly télen a városban a néninél?

— Gondolni alkalmasint fogok rá, de azért sajnálni nem fogom, hogy haza jöttem.

Komolyan, de szeretettel mondta ezt Linka, megsimogatva ágyban fekvő beteg anyjának halovány arcát. És őszintén mondta, amit mondott; biz ő neki akárhányszor eszébe jutott a nagy változás, de nem sajnálta.

— Hiszen rajtam állott, a magam jó szántából tettem; szegény jó szüleim nem kívánták.

Nagyon szegény emberek voltak a szülei. Atyja még örült, mikor a vasutnál szerény alkalmazást kapott mint pálya-őr, még pedig zord hegyvidéken, hol meredek sziklák tövében, mély szakadékok fölött, alag-utakon át kanyargott a vaspálya. Egyik nagy hegy tövében állt magányosan az őr házikója s ugyancsak jó séta volt a legközelebbi szomszédig, a jobbra vagy balra eső másik őr-házig. A rendes kocsi-ut messze esett innen, tehát alig láttak embert mást, mint ha a házikó előtt elrobogó vonatból egy-egy utas kinézett. A kis őr-háznál persze a vonat soha sem állt meg.

Linka egészen a mult tavaszig keveset tudott róla, milyen csöndes, egyhangú az élet ezen az elhagyott tájon. Épp mikor a szülei ide kerültek, egy jómódu, gyermektelen rokonuk, aki a városban lakott, magához vette Linkát s megígérte, hogy fölneveli, iskoláztatja. Meg is tette, még pedig egyre szivesebben, mert a kedves, jó leánykában mind nagyobb öröme telt. Hanem egyszer aztán hirtelen fordult a dolog. Linka megtudta, hogy édes anyja nagyon elbetegesedett.

— Akkor haza köll mennem, mondá. Nincs, aki ápolja jó anyámat, nincs aki gondoskodjék jó atyámról, mikor fáradtan haza tér.

— Hova gondolsz, kedves leányom? szólt a néni igazi jó akarattal. Szüleid nem kívánják, hogy hozzájok menj. Majd csak elbajoskodnak valamiképen és bizonyosan nem is szeretnék, ha te is eltemetnéd magadat abba a vad hegyvidékbe.

Linka gondolkodóba esett s az iskolában elbeszélte a dolgát a jóságos öreg tanítónak. Ez csak néhány szót felelt, de az elég volt — s pár nappal később Linka már ott szorgoskodott a kis őr-házban, ápolta anyját, sütött-főzött, takarított és ha néha elfáradt vagy kedvetlenség akarta meglepni, az öreg tanító szavaira gondolt s mindjárt vígan folytatta a munkát.

Nagyon kicsinyke háztartás a szegény pálya-őr háztartása, tehát jutott Linkának ideje arra is, hogy el-elsétálgasson a környékre. Rendesen elkísérte atyját, mikor ez bejárta a pályának azt a részét, amelyen neki kellett arra ügyelni, hogy minden rendben legyen, baj ne érhesse a gyorsan robogó vonatokat. Nagyon ponto-

san kellett itt örködni, mert a pálya folyvást kanyargott a hegyek közt, nem lehetett messzire belátni.

Tél elején volt az a homályos, borus nap, melyen Linkát jó előre figyelmeztette édes anyja, hogy hamar vége szakadhat egyetlen szórakozásának, a sétálásnak. Apja is azzal nyitott be:

— Megyek a pályát bejárni. Jösz velem, lányom? Holnap alig ha lesz hozzá kedved, mert hóban fogunk gázolni.

— Megyek, édes apám! Bucsuzóul nagyot sétálok.

Bejárták a pályát odáig, ameddig az ő apjának terjedt a szolgálata.

— Apácskám, én még nem megyek haza.

... ROHANT LEFELÉ. (Lásd a 370. lapon.)

Nincs hideg, fölmegek ide a hegy-oldalra. Onnan szép a kilátás a mély völgybe.

— Jól van, leányom. Csak későre ne maradj! Nekem vissza köll térnem, mert nem sokára itt lesz a gyors-vonat, ott kell állnom a nyom mellett.

Az öreg vissza fordult. Linka pedig jó kedvűen kapaszkodott föl a hegyre s elbolyongott jó messzire. Amint onnan lepilantott a völgybe, a hegy tövénél félkörben kanyarodó pályát látta maga alatt. Ez a rész már a szomszéd ór felügyelete alá

tartozott. S amint Linka minden különösebb cél nélkül nézte, egyszerre fölkiáltott:

— Sajátságos . . . mint ha valaki keresztbe feküdt volna ott a sineken. Vagy csak a szemem csal ebben a ködös, homályos időben?

Merően nézett oda, de nem bírta tisztán megkülönböztetni.

— No, nem az én dolgom . . .

De még jóformán ki sem mondta, már elpirult saját maga előtt.

— Nem ezt mondta a jó öreg tanító! Hát ha csakugyan ember? Valami fáradt vándor, talán megbotlott, elesett, beleütötte a fejét a sinbe és elájult . . . A gyorsvonat pedig nem sokára ide ér és elgázolja!

Ekkor már rohanást rohant lefelé a meredek hegyoldalon. (Lásd a képet a 369. lapon.) Szinte csoda, hogy a nyakát nem szegte.

— Talán még idején érkezem . . . még segíthetek rajta! . . .

Perczek sem igen teltek bele, már ott állt lihegve a sineknél. De ekkor ijedt meg csak igazán! Nem feküdt ott ember. Sokkal nagyobb veszedelem láttára dobant meg Linkának a szíve. Mert a pályán keresztül egész torlasz volt felrakva mázsás kövekből, amilyenek százával hevertek ott a töltés mentén. Linka, már nagyoeska leány lévén, hamar megértette az egészet.

— Ez csak gonosz emberek munkája lehet, akik azt akarják, hogy a vonat szerencsétlenül járjon. Ezek a kövek kiközentik a mozdonyt a sinekből, a kocsik felfordulnak, egymásba torlódnak, összezúzódnak és a sok utast agyon morzsolják! Szörnyűség! Vagy boszúból teszi valaki, vagy gonosz rablók eszelték ki, hogy az agyonzúzott utasokat kirabolják.

Ezzel hamar tisztában volt, de nem ám azzal, hogy mit csináljon. Azt hiába is próbálta volna meg, hogy a köveket félre hordja. Akkora kövek voltak, hogy meg sem bírta mozdítani. Arra gondolt tehát, hogy haza szalad atyjához, vagy a szomszéd pályához. De amig oda ér s azok ide sietnek, azalatt a vonat már megérkezett s a szerencsétlenség megtörtént.

Mialatt ezt gondolta, távolról tompa dübörgés hallatszott.

— Ez a vonat! Jaj Istenem, mit csináljak? Nincs más hátra, elejébe futok és kiabálok, talán meghallja a gépvezető és megállítja a vonatot. Majd a kendőmmel intek . . . emlékszem, a pályaudvarokon is vörös zászlócskákkal adnak jelt.

Lekapta a válláról vörös kendőjét és magasan lobogtatva, futott arra, amerről a vonatnak jönni kellett.

— Csak ne volna nagyon közel . . . mert a vonatot nem tudják rögtön megállítani.

De még alig indult meg, egészen másféle veszedelem is támadt. Egy bokor mögül bekormozott képi ember állt föl.

— Megállj, te lány! Hova futsz? Mit lobogtatod azt a vörös rongyot? Megállj, vagy tüstént meghalsz!

Linka egy pillanatra halálosan megijedt. A rablók! Itt közel vannak lesben s nem akarják engedni, hogy figyelmeztesse a vonatot a veszélyre.

— Meg köll tennem! Nem engedhetem, hogy annyi ember elpusztuljon!

S futott tovább. A következő pillanatban lövés dördült és Linka érezte, hogy a lobogó kendőt megrántja valami. Golyó furta keresztül. Még több lövés is dördült, de a golyó már nem érhetette a futó leányt, mert ez már az ut kanyarodásával a hegy

mögé került. Itt pedig nem igen messze dübörögve-rohanva közeledett a gyorsvonat. Linka toroka szakadából kiabált, ami nem sokat használt volna; de a vörös kendő lobogását a mozdony-vezető észre vette. Bajt gyanított s megállította a vonatot, Linka roppant örömére.

A gépvezető, a kalauzok, de még a meglepett utasok közül is sokan leugrottak és körül fogták a leánykát, aki izgatottságában alig tudta elmondani, miért állította meg a vonatot. De aztán csakhamar megmagyarázta s mindenki oda sietett a kő-torlászhoz. Bele sápadtak, mikor látták.

— Ha a vonat itt kisiklik és lezuhan a magas töltésről, mindnyájan oda veszünk. Ez a leányka mentett meg minket!

Körül fogták Linkát és hálálkodtak neki éppen midőn a kendőjét nézte, melyet a golyó két helyen is átlukasztott. El köllött mondania az egész történetet, azután magáról is, hogy kicsoda, hol lakik, kik a szülei.

Az utasok közt több gazdag ember volt s ezek gyűjtést rendeztek megmentőjük jutalmazására. Linkának a szeme-szája elállt, mikor egész esomó nagy bankót nyomtak a markába, akkora összeget, amelyről álmodni sem igen tudott volna.

A köveket félre hordták, a gonosztevők rég elillantak s a vonat odább robogott. Linka pedig mint gazdag leány tért haza.

A jutalom, melyet Linka kapott, elég volt arra, hogy apja a városba költözzék és ott kezdjen könnyebb foglalkozást. Linka vissza került az iskolába és nagy volt a dicsősége. De ő mindig csak azt felelte:

— Nem is az én érdemem, hanem öreg tanítónké, aki arra tanított meg, hogy: ha a szived jóra sarkal, soha ne állj neki lelet!

REJTETT PÉLDASZO.

	A	
	E	
	I	
E	U	N
	I	
	L	
	N	
	V	

Ha egyik betűből kiindulunk és körben olvassuk, régi jó példabeszédet kapunk.

A megfejtők nérsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Derék Ferkó“.

Irta *Marryat*; átdolgozta *Donászy Ferencz*; hat színes képpel, kötve.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLIX. köt. 21-dik számában közölt koczka-rejtvény megfejtése:

R	Ó	K	A
Ó	H	A	J
K	A	P	A
A	J	A	K

Helyesen fejtették meg: Okolicsányi Marcsa, Schiller Frida és Ottó, Rakita Béla, Kövesi Rudi, Dénes Zsófia, Kapus Erzsé, Patterson Margit és Orsolya, Niessner Ella, Blanka és Ali, Welden Oszkár és Sándor, Gombos Ernő, Stauber testvérek, Kremzír Alice, Edith, Alma és Ernő, Schwarz Oszkár, Andreánszky István, Adler Stefánia, Szibenliszt, Ida, Jekelfalussy Gizike, Mérey Ágosta, Glósz Irma, Augusztin Irén és Viola, Korbai Gizella (ne rongyos szélű papirosra írj! F. b.) Abonyi István, Flór Anna, Kaiser Rózika és Ferencz, Weisz Sándor és Ödön, Thassy Kristóf, Hegedűs Margit, Moskovitz Irén, Molnár Ferike, Adler Margit és Ernő, Wamoscher Lujza, Zakár Margit és Lajos, Ambrus Giza, Havas Margit, Cserna

György, Strasser József, Heller Margit (a »Kis Lap« szerkesztője *Forgó bácsi*, ennél fogva a levelet erre a névre is kell címezni. *F. b.*) Rosenvald Rudolf, Kégly Mariska és Ilonka, Ádámffy Ilona és Elek, Diamant Róza, Turcsányi Ödön, Löllbach Emma, Wieland Albert, Dobrovits Margit, Stepán Róza, Csataj Mariska és Lajos, Scharff Ilonka és Gyula, Basch Bözsike, Istók Barna, Mayer István, Kristóffy Andor, Imrédy Kálmán és Károly, Lendvay Ilona (nem szükséges mentegened, hogy vonalozott papíron írsz; épp az a helyes és azt kívánom, hogy aki még nem tud egyenes sort vetni, írjon vonalozott papíron. *F. b.*) Nékám István, Ragány Dezső, Bolyó Pálma és Károly, Vadas Zoltán, Herzfeld Ilka, Hovcsák Béla, Kompolti László, Vladár Matild és Endre, Fejér Margit és Ödön, Katrenyák Mariska, Kacsvinszky József, Vetán (?) Margit és Magda (nem hibáztatok el a vezetéknevetek leírását? *F. b.*) Szent-Ivány Carla, Fazán Károly, Szántó Lajos és Zoltán, Körmenly Sarolta, Pessl Lipót, Hering Albert, ifj. Jákó János, Kudlik Etelka, Szávost Kálmán, Herczeg Albert, Asbóth Margit, Hegedüs Márta, Jolán és Ernő, Áchim Mariska, Steiner Ilon, Illés Mihály, ifj. Molnár Gyula, Ertl Mari, Habinay Iván, Bukó Sándor, Boda Margit, Csizek Ilona, Piller Géza, Zinner Jolánka, Schlichter testvérek, Hecht Margit és Piroška, Demeter Tibor, Szilágyi Szilárdka, Ivándi Ilus és Pista, Barkóczy István és György, Freund Berta, Záborszky Dezső, Bónis Berta, Schlemmer Géza, Steinhübel Ödön, Faludi Piroška, Vladár Anna, Szmrecsányi Ninka, Lammer Emil, Taub Vilma és Margit, Freyler Editke, Justh Ödön, Igyártó Zoltán, Gerlóczy Endre, Pongrácz István, Krausz László, Grünhut Lucy és Elza, Farkas Maricza, Stermeczky Lajos, Mihályfi Ernő és Zoltán, Lenck Emil, Moesz Iluska, Groedel Lajos, Kaufmann Alfréd, Goldstein Teréz, Erzi és Ödön, Robitsek Anna, Botka Andor és Lajos, Hegyessy Gyula, Tölgyi Pannika és Sándor, Saláth Ilonka, Hahn Nándor, Fuchs József, Lóránt Ella, Fáy Erzi, Angyal Irma, Pap Irénke, Przybilla Jenő, Gaál Márta és Amália, Wettstein János és András, Szemők Katicza és Maricza, Salzberger Nándor, Lederer Irma, Kövesdy Aranka, Hüvös Róbert és László, Váradi Böske, Rechnitz Marcz, Kreibik Sándor.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Szmrecsányi Ninka*, *Eperjessen*, kinek a jutalomkönyvet (*»Andersen válogatott meséi«*, fordította *Móka bácsi*, hat színes képpel, szép vászonkötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« XLIX. köt. 20-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Weisz Ernő, Botka Andor és Lajos, Saláth Ilonka (részben).

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Mengyerszky Bálint. Az állatkertben elpusztult rinocérosz (orr-szarvu) bőrét-igenis kitömik. A kár, melyet halála okozott, elég tetemes: fölülhaladja a 3000 forintot. — **»Sándorka«.** Gyenge munka. — **Patzauer Katinka.** A piezi Magduska vigan repdes; a himlő-oltást már el is felejtette. — **Szilágyi Szilárdka.** Első kérdésedre nem adhatok választ. Arra csak a *kiadó-* s nem a *szerkesztői* hivatal tudna megfelelni. A második majd megváltik. — **»Hovvágy«** stb. Előbb a versírás szabályaival jöjj tisztába. Ha ezeket magadéivá tetted, tisztában leszel a vers *alakjával* is. Persze, hogy abba azután megfelelő *tartalmat* is kell önteni. — **Strasser József.** Ismeretes számjáték. De olvasótársaid legtöbbje nincs még annyira, hogy azt az u. n. számtani műveletet megejthesse. — **Kövesdy Aranka.** R. Alma: leányka. A cím, melyen írhat szíri, világos. Csak ahhoz tartsad magadat. Nagy részvéttel olvasom, hogy sokat betegeskedel. Erzsike barátnődöt megtudakolhatod a *kiadó-hivatalban*. A közölt vers nem a gyors beszéd próbájára szolgál, mert azt nem nehéz gyorsan porgetni. A galambkát, melyet küldtél, vissza röpteném hozzád, hozna jobb híreket felőled. — **hg Odescalchi Gyalma.** Alinka hugod fordításában már egy ízben érdekes olvasmányt közöltem. Szívesen fogadom másodszer is, ha valamely esimes elbeszéléssel állít be. — **Dénes Zsófia.** Nem magyaríztad meg eléggé világosan, hogyan érted. A melléje írt példával nem tudok tisztába jönni. Tégy újabb kísérletet. — **Schreyer Imre.** Ha sehol másutt nem volt még közölve, szívesen kiadom, mert ügyes. Várom válaszódat. — **Pap Irénke, Áchim Mariska.** Buzgalmatokat nagyon köszönöm. — **Fuchs József.** A »Kis Lap« mellett minden évnek a végén esimes fali naptár jelen meg. — **Heller Margit.** A képrejtvény tán nagyon is könnyű. A másik már jobb, de biz' az nem új. Csakugyan, régen előttem, eszébe jutott már az másnak is. A nyári emlékre való hivatkozásod igazán jólesett. Ha kettős vonalak között írnál, írásod megjavulna. — **Turcsányi Ödön.** Már közölve volt. Persze, hogy régebben. Próbálkozzál meg valami újabb dologgal. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Basch Andor üzeni *Herczeg Albert*nek: Bpest, Vörösmarty-utca 34/a. — *Kövesdy Aranka*: Bpest, Csömöri-ut 23. Ohajt levelezni *Kövesdy Rudival*.

JÓ SZÍV.

Az éhező és fázó iskolás gyerekek részére: Wenckheim Mariska és Ilona 4 frt. — Köszönet a kegyes adakozóknak. Az adományt rendeltetési helyére juttatom.